Conceptverslag evaluatiegesprek Adviesraad Sociaal Domein van 3 november 2021

Tijd: 10:30 – 12:30 uur
Locatie: Stadhuis
Aanwezigen: Anja Wijnands, Heiltje Stuurwold en Daniël van Zaalen (namens Adviesraad)
Karin Walters en Annette Wolthers (verantwoordelijk wethouders)
Olaf van Strien en Rogier Schouenberg (ambtelijke organisatie)

Algemeen
Er is eerstens kort stilgestaan bij de aanleiding en de opzet van de evaluatie. De Adviesraad heeft hierover nog opgemerkt dat bij de voorgaande evaluatie gebruik is gemaakt van een enquête onder alle belanghebbenden. Dat geeft een breder beeld. Het verslag van bevindingen van augustus 2021 was gebaseerd op input van enkele medewerkers van de ambtelijke organisatie.
Vervolgens zijn de onderwerpen besproken zoals opgenomen in de ambtelijke rapportage van bevindingen van 18 augustus 2021. Het betreft:
1) functioneren algemeen
2) Samenstelling Adviesraad
3) Taken en rollen
4) Kader
5) Ondersteuning
6) Budgetten en (kosten)vergoedingen

1. Functioneren algemeen

Samenwerking
De Adviesraad herkent zich niet in het geschetste beeld in de rapportage dat hij op afstand staat van de ambtelijke organisatie. Dat is in ieder geval niet de intentie. De Adviesraad hecht juist waarde aan informele gesprekken en contactmomenten. Alleen het advies zelf is formeel ingestoken als sluitstuk van de procedure. Daarbij zijn tijdigheid en volledigheid van de informatievoorziening vanuit de gemeente belangrijk.

De afgelopen periode was lastig als gevolg van de coronamaatregelen en de vele personeelswijzigingen bij de gemeente (zowel bij management als beleid). In het verleden – nog voor het aantreden van de huidige voorzitter – waren informele gesprekken al gebruikelijk. Deze vonden om de 6 weken plaats. Hierbij waren in ieder geval de afdelingsmanager van het Sociaal Plein (voorheen WIZ), de (vice)voorzitter van de Adviesraad en de voorzitter van de Cliëntenraad aanwezig. Naar gelang de onderwerpen, maar ook spontaan, sloten beleidsambtenaren aan. De aanwezigen onderkennen het belang van dergelijke overleggen. Vaak zijn deze ook het startpunt voor de zogeheten ‘beginspraak’. De komst van de nieuwe afdelingsmanager per 1 december 2021 is een goede aanleiding om opnieuw invulling te geven aan deze informele overleggen. Geldt als actiepunt.

In geval van vragen kunnen betrokkenen, zowel ambtenaren als leden van de Adviesraad, zich altijd wenden tot Olaf vanuit zijn rol van de accounthouder.

Adviezen
De Adviesraad geeft aan dat hij vanuit de bredere context adviseert over voorgelegde onderwerpen/voorgenomen besluiten. Het gaat om een advies. Dit hoeft niet te worden opgevolgd.

Daarover verschillen de aanwezigen niet van mening. Vanuit de ambtelijke organisatie is echter aangeven dat de adviezen soms erg uitgesponnen kunnen zijn met veel aandacht voor details. Hierdoor bestaat de kans dat de kern van de boodschap niet goed wordt opgepikt door het bestuursorgaan. Dat is zonde van de tijd en energie die in het advies worden gestoken. Als voorbeeld is daarbij genoemd de Agenda Lokale Inclusie 2021-2023. De bevindingen hierover vanuit de gemeentelijke organisatie gelden vooral als feedback aan de Adviesraad. Het is uiteindelijk aan de Adviesraad hoe hij zijn adviezen vorm geeft. Hierbij geeft de Adviesraad aan dat de adviezen worden onderbouwd om ze begrijpelijk te maken. Daarvoor is meer de diepte ingaan wel eens nodig. De kern van de boodschap staat duidelijk aan het einde van het advies bij: “het advies”.

Signalering vanuit Adviesraad
Vanuit de ambtelijke organisatie is opgemerkt dat de Adviesraad vooral adviseert op beleidsvoorstellen, maar dat de Adviesraad zich nog meer zou kunnen onderscheiden door de gemeente proactief te informeren en te adviseren over ontwikkelingen in de regelgeving en de samenleving die relevant zijn voor de gemeentelijke dienstverlening binnen het sociaal domein. De Adviesraad in de rol van denktank. Binnen de eigen mogelijkheden ziet de Adviesraad deze rol zeker voor zichzelf weggelegd. In de hiervoor genoemde informele overleggen gebeurde dit overigens al. De Adviesraad stelt proactief te zijn voor zover mogelijk. Maar o.a. het niet bekend zijn met de gemeentelijke planning/agenda maakt het soms moeilijk om proactief te zijn bij onderwerpen.

2. Samenstelling ArSD
Het is niet eenvoudig om geschikte leden te vinden voor de Adviesraad. Dat geldt zeker voor de groep jongeren tot 30 jaar. Dit heeft te maken met tijd, motivatie, alsmede de complexe inhoud van het werk van de Adviesraad. Ook de GGZ doelgroep is lastig te bereiken. Inmiddels zijn wel alle vacatures ingevuld. Dat stemt tot tevredenheid. Ook is de Adviesraad van mening dat de samenstelling van de Raad nu redelijk divers is, zowel qua leeftijdsopbouw als qua achtergrond van de leden.
Er is een rooster van aftreden. Dit rooster is ook terug te vinden in de stukken van de laatste vergadering van de Adviesraad. Op verzoek zal dit nog naar de accounthouder worden gestuurd (actiepunt). Punt van aandacht zijn de benoemingstermijnen. De huidige benoemingen van Heiltje en Annemieke lopen af per 1 januari 2022. Dan hebben zij er 1,5 termijn op zitten. Bij de instelling van de Adviesraad is daarvoor gekozen, omdat beiden voorheen al lid waren van de Wmo Raad en een spreiding van de afloop van benoemingstermijnen wenselijk werd geacht. Dit laatste argument is nu niet meer aan de orde. De Adviesraad vindt het wenselijk dat zowel Heiltje als Annemieke de volle 2 termijnen kunnen uitdienen. Dit met het oog kwaliteit en continuïteit van de werkzaamheden van de Adviesraad.

3. Taken en rollen

afbakening
De Adviesraad geeft aan dat er een duidelijke verschil is tussen de Cliëntenraad en de Adviesraad Sociaal Domein. De Cliëntenraad is belangenbehartiger van inwoners die behoren tot de doelgroep van de Participatiewet. De Adviesraad is er voor alle inwoners van Hilversum. De Cliëntenraad en de Adviesraad brengen onafhankelijk van elkaar advies uit. Vanuit de ambtelijke organisatie is naar voren gebracht dat de Adviesraad en de Cliëntenraad hetzelfde belang dienen, namelijk het betrekken van inwoners bij de uitvoering van de wetten in het sociaal domein. Hoe deze inwonersparticipatie wordt georganiseerd is aan de gemeente.

Binnen gemeenteland zijn er de nodige verschillen te zien. De huidige inrichting van de inwonersparticipatie in Hilversum is vooral historisch bepaald. Vóór de instelling van de Adviesraad kende de gemeente Hilversum al een Cliëntenraad (met huidige basis in de Verzamelverordening inkomensvoorzieningen Hilversum) en een Wmo-raad. In de Wmo-raad had ook de voorzitter van de Cliëntenraad zitting. De Wmo-raad is opgegaan in de Adviesraad. De oude structuur is feitelijk voortgezet.

In het verleden zijn er geen specifieke afspraken gemaakt met betrekking tot de afbakening van adviesbevoegdheid tussen de Adviesraad en de Cliëntenraad. Vanuit de ambtelijke organisatie is aangegeven dat het niet wenselijk is om zowel aan de Adviesraad als aan de Cliëntenraad apart advies te vragen over hetzelfde onderwerp, hetgeen in de praktijk regelmatig en min of meer uit gewoonte gebeurt (Participatiewet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Wet inburgering). Dit is inefficiënt en overbodig. Als voorbeeld zijn de beleidsregels Bbz en de beleidsregels parttime ondernemen genoemd. Naar het oordeel van de ambtelijke organisatie gaat het er vooral om dat het advies afkomstig is van inwonersvertegenwoordigers met kennis van het betreffende beleidsterrein en/of de doelgroep(en) waarop de adviesaanvraag betrekking heeft.

De Adviesraad heeft nogmaals het wettelijke en praktische verschil tussen de Adviesraad en de Cliëntenraad uitgelegd en benadrukt. Daarbij is gewezen op de vorige evaluatie waar hier uitgebreid op is ingegaan. De afbakening blijft zoals het nu is en gaat.

Wel heeft de Adviesraad aangegeven bereid te zijn om in voorkomende situaties en in afstemming met de Cliëntenraad tot een integraal advies te komen. Er wordt een vergelijking gemaakt met adviesraden in de regio. Het is aan de betreffende beleidsambtenaar om tijdig in het adviestraject de route te bespreken. Hier kan ook het informeel overleg voor worden gebruikt, zoals hiervoor genoemd.

Achterban
Elk lid van de Adviesraad heeft een aandachtsgebied binnen het sociaal domein met een netwerk dat hierop aansluit. Er wordt informatie opgehaald uit het eigen netwerk en onderling wisselen leden van de Adviesraad ervaringen met elkaar uit. Het is lastig om buiten het eigen netwerk zichtbaar te zijn als Adviesraad. Zo laat de website van de gemeente te wensen over. Verder geeft de Adviesraad aan zoveel mogelijk bijeenkomsten bij te wonen (ook regionaal: Samenkracht!), voor zover deze bekend en relevant zijn. De beeldvormende sessies zijn niet meer toegankelijk voor de Adviesraad. Omdat er geen verslagen van gemaakt worden, wordt er naar het oordeel van de Adviesraad een belangrijk stuk beginspraak gemist. Door Annette wordt de mogelijkheid geopperd om gebruik te maken van de communicatiekanalen van de gemeente.

4. Kader

De Adviesraad Raad wil graag vasthouden aan de adviestermijn van 6 weken. Dit mede omdat adviezen altijd in de algemene vergadering zelf worden besproken. Een VOG, zoals in sommige gemeenten wel wordt gehanteerd voor leden van de adviesraden, voegt naar het oordeel van de Adviesraad weinig toe. De Adviesraad doet zelf de screening van aspirant leden en draagt nieuwe leden ter benoeming aan de betreffende wethouder voor.

5. Ondersteuning

De samenwerking met en ondersteuning door de accounthouder wordt als prettig en goed ervaren. De samenwerking/ondersteuning vanuit de regio verdient aandacht. De regio is bezig met een evaluatie (mevrouw Stitzinger). Er zijn goede gesprekken gevoerd.

De Adviesraad is van mening dat een externe ambtelijk secretaris noodzakelijk is. Hierdoor is de onafhankelijkheid beter geborgd. De secretaris doet meer dan verslaglegging alleen. De secretaris levert een wezenlijke bijdrage aan de organisatie van de Adviesraad. Het huidige tarief is € 60,00 en niet € 65,00, zoals gesteld in de rapportage van bevindingen. Dat is naar het oordeel van de Adviesraad een billijke en zeker ook marktconforme vergoeding.

Indien nodig bestaat de mogelijkheid om gebruik te maken van een coach. Speelt op dit moment niet. Wel wordt door de Adviesraad verzocht om in een voorkomend geval via de gemeentelijke organisatie een coach te regelen. In het verleden gebeurde dit via een aanvraag bij het Wmo loket, maar dat is omslachtig.

6. Budgetten en (kosten)vergoedingen

De vergoeding die de (gewone) leden van de Adviesraad ontvangen bedraagt € 75,00 per vergadering met een maximum van tien vergaderingen per jaar. In de praktijk komt het neer op een vaste vergoeding van € 750,00 per jaar voor zover de leden ook daadwerkelijk een bijdrage leveren aan de vergaderingen. Er geldt niet een aanwezigheidsplicht.

Alleen in het geval gebruik wordt gemaakt van een auto voor het bijwonen van vergaderingen van de Adviesraad, krijgen de leden reiskosten vergoed. In de begroting van de Adviesraad is een bedrag opgenomen van € 1.000,00 voor reiskosten. Dit bedrag ziet echter ook op reiskosten die worden gemaakt voor bijvoorbeeld het bijwonen van congressen.

Al eerder is door de Adviesraad het verzoek neergelegd bij de gemeente om aan de leden een computer in bruikleen te geven dan wel een vergoeding te verstrekken voor de aanschaf van een eigen computer in verband met de werkzaamheden voor de Adviesraad. Anja geeft daarbij aan dat de vergoeding aan de leden al minimaal is voor het vele werk dat zij verrichten en de tijd die zij besteden aan de Adviesraad. Zij stelt voor om dit enigszins te compenseren via een verhoging van de vergoeding of een bijdrage aan een te gebruiken device.
Een aantal leden heeft aangegeven liever geen gebruik te maken van een computer waarop eigen werk- en/of privébestanden zijn opgeslagen. De reden hiervan is dat het publieke netwerk van de gemeente niet veilig zou zijn.

Vanuit de ambtelijke organisatie is aangegeven dat de verstrekking van een computer in een individuele situatie en in het kader van maatwerk mogelijk is. In het algemeen beschikken de leden al over een computer. In geval de stukken worden opgeslagen op de computer zelf, is het niet nodig om in te loggen op het publieke netwerk. Karin geeft aan dat bij ICT navraag zal worden gedaan omtrent de beveiliging van het netwerk. Verder moet er uitsluitsel worden gegeven omtrent het verzoek van de Adviesraad (actiepunt).

<u>Actiepunten:</u>
- Rooster van aftreden;
- Informeel overleg;
- Computer/vergoeding